

HIERONYMUS.

ΕΥΣΕΒΙΟΣ.

EUSEBIUS.

provincia ad Orientem respiciens tribus Juda. Est autem & vicus hic usque grandis novem milibus à Neapoli contra Orientem descendentibus ad Jordanem & Hierico, per eam quæ appellatur Acrabitene: Sed & confinium Amorrhæorum Acrabitene dicitur: de quo loco non exterminavit alienigenas tribus Nephtalim: ut in Judicum libro scriptum est.

¹ AOPSITHE, vel APHUSOTH, quod Aquila in libertatem vertit.

τολικόν, φυλῆς Ἰούδα. Κάμνη δὲ ἐστὶ μόνος διεστώσα νέας πόλεως (σημείοις 9') ἐν ἀνατολαῖς κατιόντων ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην ὡς ἐπὶ Ἱεριχώ διὰ τῆς καλόμενης Ἀκραβατίνης· λέγεται δὲ καὶ ὄρειον τῶν Ἀμορραίων Ἀκραβατίν· ἀφ' ἧς οὐκ ἐξῆγε τοὺς ἀλλοφύλους ἡ φυλὴ Νεφθαλείμ, ὡς ἐν κριταῖς.

¹ Αὐψοσίφ, ἢ Ἀψουσῶθ, Ἀκύλας, τῆς ἐλευθερίας.

orientalis, tribus Juda. Est autem vicus vix distans Neapoli (novem millibus) in orientali plaga, descendentibus in Jordanem, ut in Hiericho, per eam, quæ vocatur Acrabattine: dicitur etiam terminus Amorrhæorum Acrabbin: de quo loco non exterminavit alienigenas tribus Nephtali, ut in libris Judicum habetur.

¹ AOPHSIPH, seu APHUSOTH. Aquila (vertit) libertatis.

APADNO, cujus fit mentio Daniel xi. 45. ult. locus in quo sedem regiam & thronum collocabit Antichristus; qui alius non putatur ab ipsa Hierusalem, quæ fortè nomen illud tunc accipiet à throno ejus, scilicet Antichristi, sonat enim *Apadno*, thronum ejus, teste D. Hieronymo, literula una NUN redundante.

APAMEA, fit mentio hujus, Judith. 111. Sunt autem diversæ *Apameæ*, sed illa cujus ibi fit mentio videtur esse regio Syria. Apud profanos autem auctores Ptolemæum, Strabonem, Dionysium, Eustathium, Stephanum de urbibus, legimus *Apameam* urbem in Syria, non tamen regionem; sed facile fit ut urbes nobiliores toti in vicino regioni nomen imponant, præsertim si qua urbi alicui primariæ in alias jurisdictione est.

APHARA, urbs in tribu Benjamin, Jos. xviii. quæ hic infra APHRA nominatur.

² APHEC, civitas, quam Rege trucidato expugnavit Jesus.

² Ἀφὰκ, πόλις, ἣν καὶ αὐτὴν ἐπολιόρχησεν Ἰησοῦς τὸν βασιλέα αὐτῆς ἀνελών.

APHAC, civitas, quæ eandem expugnavit Jesus interfecto ipso rege.

³ APHEC, fortis Afer, in qua habitatores pristini permanserunt.

³ Ἀφὰκ, κλήρεσ Αῶρης, ἀφ' ἧς οὐκ ἐξῆραν τοὺς ἀλλοφύλους.

APHEC, fortis Afer, de qua non exterminarunt alienigenas.

⁴ APHEC, juxta Ændor Jezraëlis, ubi dimicavit Saul.

⁴ Ἀφὲς, πλησίον Ἀἰνδῶς τῆς Ἰεζαβὲλ, ἐνθα ὁ πόλεμος συνέστη τῷ Σαούλ.

APHER, prope Ændor Jezabelis, ubi bellum conflictum est adversum Saül.

⁵ APHECA, terminus Amorrhæorum super Jordanem in sorte tribus Ruben: sed & usque hodie est castellum grande Apheca nomine juxta⁶ Hippum urbem Palæstinæ.

⁵ Ἀφεκά, ὄριον τῶν Ἀμορραίων ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην, ὃ γέγονε φυλῆς Ρουβὴν, καὶ νῦν ἐστὶ κάμνη Ἀφεκά λεγομένη μεγάλη περὶ τὴν Ἰππὴν πόλιν τῆς Παλαιστίνης.

APHECA, terminus Amorrhæorum supra Jordanem, qui fuit tribus Ruben, & nunc est quæ Apheca dicitur, castellum grande circa Hippen civitatem Palæstinæ.

⁷ APHES DOMIM, ubi dimicavit Saul, pro quo Aquila posuit, in finibus Domim.

⁷ Ἀφεςδομίμ, ἐνθα ἐπολέμει Σαούλ ἐν πέρασιν Δομίμ.

APHESDOMIM, ubi dimicabat Saül in finibus Domim.

⁸ APHIM, in tribu Benjamin.

⁸ Ἀφνὶ, κλήρεσ Βενιαμίν.

APHIN, fortis Benjamin.

⁹ APHRA, in tribu Benjamin.

⁹ Ἀφρά, κλήρεσ Βενιαμίν, καὶ νῦν

APHRA, fortis Benjamin, &

NOTÆ.

Nam singularibus litteris passim hinc eorum Interpretum nomina signantur. CLERICUS.

1. Planè est corrupta prior vox; posterior etiamnum legitur in versione Septuaginta 4 Reg. 15. v. 5. & 2 Paral. 26. v. 22. Ubi pro eo quod Hieronymus dixit: *in domo libera*, ipsi dixerunt, *ἐν οἴκῳ ἀπὸ τοῦ οὐδὲν*, in domo *Apphusoth*, retenta voce Hebræa, mutatisque nonnihil punctis. Sed neque hæc vox ad nomina propria pertinet. BONFRERIUS.

2. De hac in APHECA. IDEM.

3. De hac in APHECA paulo post. IDEM.

4. De hac etiam proximè in APHECA. IDEM.

5. Tres in Scriptura invenio civitates isto *Aphæc* nomine appellatas, & iisdem litteris in Hebræo expressas: unam in tribu Afer, cujus hic secundo loco Hieronymus mentionem facit, deque ea habetur Jos. 19. v. 30. & Judic. 1. v. 31. ubi & illud habes quod hic de ea Hieronymus asserit, nempe *ex ea pristinos habitatores minime expulso*, eademque Jos. 13. v. 4. dicitur *Aphæca*. Altera est in tribu Juda, cujus fit mentio 1 Reg. 4. v. 1. & c. 29. v. 1. eademque Jos. 15. v. 53. appellatur *Aphæca*. De hac an de altera illa in tribu Afer loquatur primo loco Hieronymus est obscurum, cum tantummodo Regem *Aphæc* à Josue interfectum Scriptura asserat Jos. 12. v. 18. Tertia *Aphæc* in Scriptura est ea quæ fuit in Syria, cujus fit mentio 3 Reg. 20. & 4 Reg. 13. Aliam in tribu Issachar ponit hic Hieronymus, & post eum Adrichomius, sed, ut arbitror, non satis firmo è Scriptura fundamento, uti ostendimus 1 Reg. 29. v. 1. Quin & Adrichomius etiam hanc postremam in Issachar confundit cum ea quæ in tribu Juda, & altera quæ in Syria; cum *Aphæc* in Syria perspicuè statuatur 4 Reg. 13. altera in tribu Juda præter locum Jos. 15. è 1 Reg. 4. manifestè statuatur, cum ponatur vicina lapidi adjutorii, quem locum Adrichomius in tribu Dan reponit; ego in tribu Juda: quomodo verò locus, qui in

tribu Dan, vel in tribu Juda est, vicinus esse potuit urbi in tribu Issachar? itaque de *Aphæc* in tribu Issachar non potest intelligi locus ille 1 Reg. 4. v. 1. etiam cum locum Adrichomius ad marginem, ubi de *Aphæc* agit, in tribu Issachar annotet. Quod autem addit postremo loco Eusebius vel Hieronymus *Aphæca* esse terminum Amorrhæorum super Jordanem in sorte tribus Ruben, vix assentiri possum; cum id nullo Scripturæ loco firmari possit fuisse *Aphæc* vel *Aphæca* in tribu Ruben, & locus Scripturæ ad quem alludit Eusebius, cum ait fuisse terminum Amorrhæorum, planè evincat istam *Aphæca* fuisse in tribu Afer, cum ita loquatur Scriptura Jos. 13. v. 4. *Maara Sidoniorum usque Aphæca, & terminos Amorrhæi*; quibus verbis, satis indicat se loqui de *Aphæc*, quæ vicina erat Sidoniis, quæque consentaneè ad illum locum Judic. 1. v. 31. dicitur non fuisse erepta Chananæis. IDEM.

6. *Hippum urbem*. Sic ediderunt ex MSS. Parisenses Benedictini, cum antea legeretur *oppidum*. CLERICUS.

7. *Ἀφεςδομίμ* *Ephes Dammin*, in Hebræo locus appellatur 1 Reg. 17. v. 1. ubi itidem Hieronymus cum Aquila, in finibus Domim dixit. Idem locus detracta prima littera, sed invariata significatione 1 Paral. 11. v. 13. Dicitur *Phesdomim*, etiam ab interprete nostro. Locus est in tribu Juda, nam Socho & Azeca, quarum ibidem 1 Reg. 17. fit mentio, constat fuisse in tribu Juda. Vide quæ nos dicturi sumus ad 1 Reg. 17. v. 1. & 2 Reg. 23. v. 9. BONFRERIUS.

8. Videtur *Aphin* poni pro eo quod in nostra versione, Jos. 18. v. 24. *Opbni* dicitur, quam supra in voce *Adasa* verisimiliter eam esse statuiimus quæ *Gophna*, vel *Gufna* est appellata, iterumque infra in voce *GOPHNA* dicemus. IDEM.

9. Hæc *Aphara* in versione nostra dicitur, Jos. 18. v. 23. IDEM.

10. Pro *Ἰεζαβὲλ* repone hic *Ἰεζαβὴλ* quæ urbis nomen est, cum Jeza-

bel feminæ pessimæ nomen sit. IDEM.

1. Hæc